

Co dělat v případě sexuálního napadení uvnitř podniku

Pokud ve Vašem podniku **dojde k sexuálnímu obtěžování nebo násilí**, je vhodné **postupovat následovně**:

- ! Nabídněte oběti pomoc
- ! Zjistěte okolnosti incidentu
- ! Zaznamenejte průběh incidentu a výpověď oběti
- ! Důkazy o proběhlém incidentu uchovejte
- ! Zajistěte okamžitou zdravotnickou pomoc
- ! V případě potřeby kontaktujte policii

Partnerské organizace STOP-SV

IREFREA Španělsko
a Portugalsko

Institut veřejného zdraví
(PHI) Univerzity Johna
Moorea v Liverpoolu (LJMU)

Klinika adiktologie
1. LF UK a VFN v Praze

IREFREA je jedna z nejstarších evropských organizací protidrogové prevence. Mezi hlavní činnosti španělských a portugalských týmů spadá prevence užívání alkoholu a drog (výzkum, evaluace a implementace preventivních programů). Tito experti se aktivně zapojují do odborných aktivit v rámci mezinárodních organizací jako jsou EMCDDA a NIDA. Organizují řadu odborných konferencí napříč Evropou a vedou nebo se zapojují do více než 30 výzkumných projektů na evropské či národní úrovni. IREFREA v obou zemích dosahuje výborných výsledků s praktickým dopadem v oblasti prevence rizikových faktorů, jako je násilí mladistvých a genderové násilí. Mají také rozsáhlé zkušenosti se vzděláváním a pomáhají posilovat postavení organizací občanské společnosti na národní i mezinárodní úrovni. IREFREA je od svých počátků členem Fóra občanské společnosti pro otázky drog.

HI je dynamicky se rozvíjející výzkumná instituce. Výsledky její práce přispívají ke zlepšení veřejnozdravotní politiky, a to jak na místní, tak i národní a mezinárodní úrovni. Specializuje se na aplikovaný výzkum, publikování systematických rešerší, evaluaci preventivních programů, zvyšování povědomí v oblasti veřejného zdraví (např. užívání alkoholu a drog, násilí, sexuální chování) a zkoumání efektivity intervencí sloužících k omezení negativních důsledků konzumace alkoholu. PHI má statut Spolupracujícího centra Světové zdravotnické organizace pro prevenci násilí, včetně genderového násilí a násilí mladistvých. Specializuje se zejména na násilí v prostředí nočního života a na komplexní výzkum v oblasti užívání alkoholu a drog, rizikového sexuálního chování a bezpečí v kontextu noční zábavy. Experti z PHI rovněž úzce spolupracují s EMCDDA.

Klinika adiktologie má bohaté zkušenosti s kvantitativním a kvalitativním výzkumem v oblasti užívání návykových látek a závislosti. Její odborníci dále vedou projekty včetně implementace, evaluace a informování laické i odborné veřejnosti. Klinika aktivně spolupracuje s Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti a podílí se na národních a mezinárodních výzkumných projektech. Součástí Kliniky adiktologie je rovněž specializované centrum pro právo a kriminologii s bohatými zkušenostmi v oblasti výzkumu viktimizace a kriminality.

Pro více informací o projektu STOP-SV prosím kontaktujte partnerské organizace nebo navštivte naše webové stránky:

IREFREA – Španělsko
www.irefrea.org | www.irefrea.eu
Kontaktní osoba: Montse Juan
mjuan@irefrea.org

IREFREA – Portugalsko
www.irefrea.org | www.irefrea.eu
Kontaktní osoba: Fernando Mendes
irefrea.pt@gmail.com

Public Health Institute – LJMU
www.cph.org.uk
Kontaktní osoba: Zara Quigg
Z.A.Quigg@ljmu.ac.uk

Centre for Addictology – CUNI
www.adiktologie.cz/en/
Kontaktní osoba: Roman Gabrhelík
gabrhelik@adiktologie.cz

Project co-funded by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme (2014-2020) of the European Union.
This project has been produced with the financial support of the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme (2014-2020) of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the STOP-SV partnership and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.

Jak přistupovat k sexuálnímu násilí v prostředí noční zábavy

stop • sv

Staff training
on prevention of
sexual violence

This publication has been produced with the financial support of the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the authors and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.

V souvislosti se sexuálními obtěžováními a násilím v prostředí noční zábavy existují určitá opatření a postupy, jak těmto situacím předcházet. Pokud k incidentu přesto dojde, lze využít následující **strategie, které mohou situaci přerušit nebo pomoci na ni reagovat**.

Základní doporučení Než do situace zasáhnete, měli byste zvážit následující:

Nejprve je nutné uvědomit si, že jde o problém

Sledujte dění v podniku, můžete tak identifikovat sexuální násilí nebo potenciálně nebezpečné chování. Sexuální obtěžování a násilí zahrnuje **širokou škálu agresivního a nekonsenzuálního jednání**, mezi které může v kontextu noční zábavy patřit:

- Nevyžádaná sexuální pozornost (bez kontaktu) nebo obtěžování (např. nevhodné poznámky a sexuální motivovaná gesta);
- Nevyžádaný sexuální kontakt (např. osahávání, nevyžádané líbání a dotečky);
- Sexuální aktivita s osobou, která není schopna poskytnout svolení z důvodu nadměrného užití alkoholu a drog
- Vynucená sexuální aktivita (např. prostřednictvím výhrůzek, slovního nátlaku nebo skrytého podávání alkoholu a drog);
- Sexuální vykořisťování;
- Znásilnění nebo pokus o znásilnění.

! Sexuální násilí a jeho následky mohou být často skryté – napadená osoba se **může tvářit, že je v pořádku, nebo může být v šoku. Může jí také delší dobu trvat, než se někomu svěří.** Někdo to neudělá nikdy. **Fyzická zranění zase nemusí být na první pohled patrná.**

Zvažte, zda jste v dané situaci schopni reagovat přiměřeně a bezpečně

Během reakce je důležité pamatovat na to, že **každá událost je jiná a vždy je tak nutné brát ohledy na potřeby oběti**. Se všemi lidmi by se mělo **jednat korektně**. Je třeba respektovat **kulturní kontext a rozmanitost, nemít předsudky a nepodléhat zažitým stereotypům**.

V odpovídající míře by také **mělo být zachováno soukromí oběti** – někdo např. nemusí chtít, aby o události kdokoli jiný věděl. Aby bylo možné poskytnout třetím stranám potřebné informace k zahájení odpovídajících právních kroků, **je nutné zajistit souhlas oběti**. Je také důležité ujistit se, že každý, kdo tyto informace získá, **respektuje zásady mlčenlivosti**.

Kromě přímé konfrontace ale existují také další způsoby, jak na situaci reagovat. Je důležité mít na paměti, že jakýkoliv pokus předcházet nebo reagovat na sexuální násilí by neměl nikoho ohrozit.

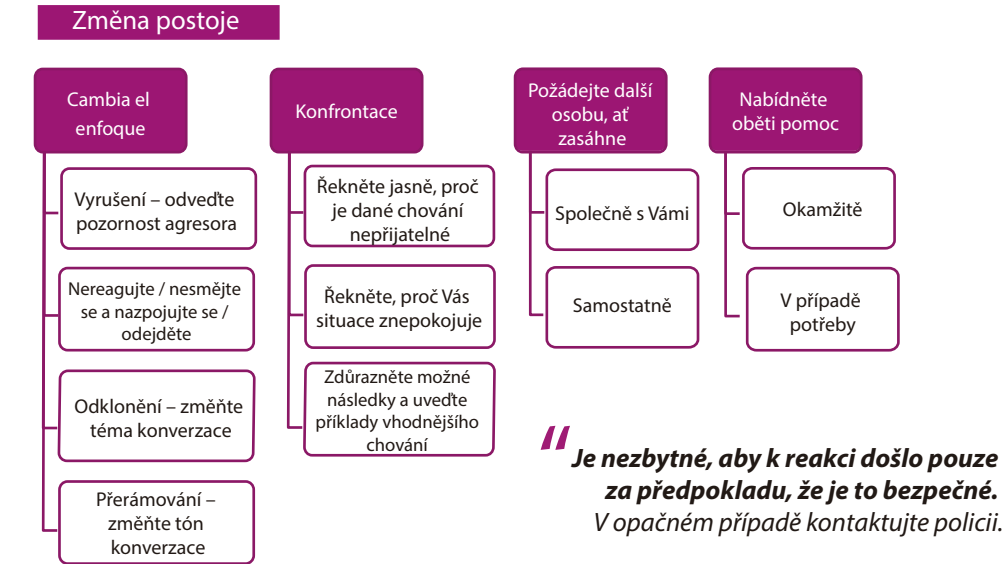
Zvažte, zda situaci můžete předejít, zareagovat na ni a nabídnout pomoc

Nedá se předpokládat, že každý svědek sexuálního násilí na situaci zareaguje. Někteří mohou situaci ignorovat. Mohou také daný čin schvalovat nebo se na něm přímo podílet. Existuje **spousta důvodů, proč lidé na situaci nezareagují**:

- Nemusí k tomu mít dostatečnou podporu okolí nebo schopnosti;
- Mohou jim bránit společenské normy;
- Nemusí pociťovat zodpovědnost nebo ji nechťejí převzít;
- Mohou mít strach z potenciálních následků; může to pro ně být nebezpečné.

! Za předpokladu, že je to bezpečné, byste však měli aktivně zareagovat vždy. Incidentu byste se měli snažit v nejlepším případě předejít, nebo jej zastavit a zareagovat na něj. Jakožto součást komunity a jako pracovníci v prostředí noční zábavy **můžete hrát důležitou roli v prevenci sexuálního obtěžování a násilí**.

V závislosti na okolnostech (konkrétní situace, zapojené osoby, potřeby oběti) se nabízí několik způsobů, jak na incident zahrnující sexuální obtěžování a násilí zareagovat:

Je nezbytné, aby k reakci došlo pouze za předpokladu, že je to bezpečné. V opačném případě kontaktujte policii.

! Rozdílná pracovní náplň personálu v prostředí noční zábavy a fakt, že se každý z nich obvykle pohybuje v jiné části podniku, nabízí více příležitostí, jak sexuální násilí zaznamenat a jak na něj reagovat. Například:

- **Barmani:** mají dobrý přehled o dění kolem baru. Dokáží identifikovat míru opilosti obsluhovaných návštěvníků. Mohou tak poznat, zda někteří návštěvníci mohou být potenciálním terčem sexuálního násilí nebo obtěžování.
- **Obsluha:** odnášející sklenice ze stolů se často pohybuje po podniku a má tak příležitost všimát si chování návštěvníků. V případě, že je to bezpečné, může napomoci určitým situacím předejít nebo je korigovat.
- **DJ:** má obvykle dobrý přehled o dění na tanečním parketu a o tom, jak se návštěvníci chovají. Od problémového chování může odrazovat přímo, nebo na něj může upozornit personál.
- **Ostraha u vstupu a ochranka:** sleduje chování návštěvníků včetně okolí klubu. Díky tomu má dobrý přehled o dění v podniku i mimo něj.

Jakýkoliv pracovník v prostředí noční zábavy může na incident zareagovat. **Situaci usnadní efektivní komunikace mezi jednotlivými členy týmu.**

Změna postoje

- Snažte se, aby dotyční pochopili důvody svého chování a také proč je jejich chování problematické. Tímto můžete napomoci ke změně jejich postoje.
- Je třeba se všemi jednat korektně – důležité je naslouchat.
- Snažte se rozpoznat, co je základem jejich chování.
- Snažte se mluvit otevřeně – dejte najevo, že se snažíte dotyčnou osobu a její chování pochopit.

Konfrontace

- Zaměřte svou pozornost na sexuálního agresora, čímž vzbudíte jeho zájem.
- Uveďte důvody, proč Vás situace znepokojuje.
- Řekněte, jak se Vy nebo ostatní v dané situaci cítíte.
- Zeptejte se, zda Vás agresor chápe.
- Uveďte příklady vhodnějšího chování / podpořte danou osobu ve změně.

Požádejte další osobu, ať zasáhne

- Zvažte svou výchozí pozici (místo, kde se nacházíte; Vaši roli v podniku).
- Zvažte, zda k reakci máte odpovídající schopnosti.
- Požádejte někoho, aby Vás v případě reakce podpořil.
- Nezbytná je efektivní komunikace mezi jednotlivými pracovníky.

Nabídněte oběti pomoc a ujistěte se, že je v bezpečí

- Pomoc nabídněte pokud možno bezprostředně a bez hodnoticích soudů směrem k oběti sexuálního násilí. To, jak se zachová první osoba, která s obětí přijde do kontaktu (včetně pracovníků v prostředí noční zábavy), může ovlivnit, jak se oběť vypořádá s prožitým traumatem a jak dlouho jí to bude trvat. Snažte se s ní proto jednat s respektem a nabídněte jí podporu. Snáze tak získáte její důvěru a umožníte jí poskytnout Vám přesné a kompletní informace o spáchaném činu.
- Odvedte oběť na bezpečné místo. Zajistěte, aby nezůstala sama.
- Mějte na paměti, že oběť nemusí v daný moment chtít učinit potřebné formální kroky nebo přijmout nabízenou pomoc. Reakce by tak měla být přizpůsobena jejím potřebám a dané situaci.
- Ujistěte se, že máte potřebné informace, abyste mohli oběť odkázat na příslušné poradenské služby a instituce.